

Uchwała Nr
Rady Miejskiej w Słupsku

z dnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień
na 2020 rok**

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, poz. 1309, poz.1571, poz. 1696, poz. 1815), art. 4¹ ust. 1, ust. 2, ust. 5 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277), art.10 ust.1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, poz. 1655, poz. 1818, Dz. U. z 2020 r. poz. 322)

Rada Miejska w Słupsku
uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2020 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Słupska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Słupsku
z dnia roku
w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Uzależnień na 2020 rok

MIEJSKI
PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
UZALEŻNIEŃ NA 2020 ROK

Słupsk 2020 rok

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2020 rok jest kompleksowym planem, który obejmuje system zintegrowanych działań prowadzonych równolegle w obszarach:

- 1) ochrony zdrowia,
- 2) polityki społecznej,
- 3) edukacji i wychowania,
- 4) kultury i sportu,
- 5) rozwoju aktywności i samorządności obywatelskiej,
- 6) bezpieczeństwa publicznego.

W programie ujęto zadania własne gminy wynikające z zapisów:

- art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277)
- art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, z późn. zm.)
- art. 6 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 poz. 218).

Sposób rozwiązywania problemów ujęto w ramy różnorodnych oddziaływań, wśród których na pierwsze miejsce wysuwa się połączenie w jeden spójny system współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów, a szczególnie samorządu terytorialnego, szkół, ośrodka pomocy społecznej, policji, sądu i organizacji pozarządowych.

Podejmowane przedsięwzięcia wymagają działań zintegrowanych, sprawnie skoordynowanych, co pozwoli na udzielanie właściwej pomocy oraz wyznaczanie właściwych kierunków do dalszej pracy.

W ramach programu ujęto realizację działań:

- 1) informacyjnych i edukacyjnych,
- 2) profilaktycznych w zakresie profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej,
- 3) redukcji szkód, rehabilitacji (readaptacji, reintegracji) zdrowotnej, społecznej i zawodowej, obejmujących:
 - a) system pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz z grupy ryzyka,
 - b) system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskazane wyżej działania skoordynowane są z zadaniami ujętymi w:

1. Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 - 2020, (zadania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia oznaczone będą w przedmiotowym programie – „NPZ”),
2. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Słupsku na lata 2019 - 2025+ ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji - POLITYKA SPOŁECZNA SŁUPSK 2025+.

Dla uzyskania pozytywnych efektów, model działań profilaktycznych i pomocowych powinien być interdyscyplinarny oraz kompleksowy. Dlatego też podejmowane działania muszą być kierowane równoległe do dzieci i młodzieży ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież zagrożoną i niedostosowaną, do ich środowiska rodzinnego, kadry realizującej zadania profilaktyczne i pomocowe oraz do społeczności lokalnej.

II. CELE GŁÓWNE PROGRAMU

- 1. Eliminowanie i łagodzenie zagrożeń społecznych oraz przejawów niedostosowania społecznego, w szczególności zagrażających zdrowiu i życiu dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.**
- 2. Zapewnienie dostępnej i efektywnej pomocy psychospołecznej, osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzinom.**
- 3. Zapewnienie dostępnej i efektywnej pomocy psychospołecznej i prawnej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.**
- 4. Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Cele główne realizowane będą poprzez:

1. prowadzenie działań systemowych niezbędnych do:
 - 1) rozwiązywania problemów na poziomie:
 - a) instytucjonalnym - jednostki samorządowe, policja, sąd, organizacje pozarządowe,
 - b) środowiskowym – osiedle, ulica, podwórko, szkoła.
 - 2) koordynacji instytucjonalnej i środowiskowej.
2. edukację społeczeństwa i pozyskiwanie partnerów, w tym mediów w celu rzetelnego informowania o działaniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

3. rozbudowanie form profilaktyki poprzez upowszechnianie rekomendowanych programów profilaktycznych oraz „dobrych praktyk”.

4. realizację różnorodnych programów pomocowych, w tym programów pracy z rodziną – poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna, edukacja rodziców, grupy wsparcia itp.

III. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Szerokie ujęcie problemu wyznacza cztery podstawowe nurty działań, kierowanych do różnych grup odbiorców:

1) działania uprzedzające: informacyjne i edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, w tym w szczególności do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz osób pracujących na rzecz pomocy rodzinom. Promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, poprzez udział w różnego rodzaju zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

2) działania powstrzymujące: psychologiczne, pedagogiczne, reedukacyjne i inne kierowane do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z grupy ryzyka z utrudnioną bądź zaburzoną socjalizacją,

3) działania interwencyjne: pomoc pedagogiczna, psychologiczna, prawna kierowana do środowisk w kryzysie,

4) działania wspierające i korekcyjne: pomoc pedagogiczna, praca socjalna, psychologiczna, terapeutyczna kierowana do osób uzależnionych oraz współuzależnionych.

Przedsięwzięcia podejmowane w ramach programu mają przyczynić się do:

1) ograniczenia zjawisk patologii społecznej, takich jak: narkomania, alkoholizm, agresja, przemoc,

2) wypracowania form i metod pracy nad określonymi problemami społecznymi,

3) skutecznego reagowania na przejawy problemów społecznych,

- 4) pobudzenia inicjatyw społecznych,
- 5) wytworzenia w społeczności lokalnej poczucia odpowiedzialności za przestrzeganie prawa, zasad i norm społecznych.

IV. PODMIOTY WSPÓLPRACUJĄCE PRZY REALIZACJI PROGRAMU I ICH ZADANIA

- 1. Miejska Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
- bierze udział przy konstruowaniu i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, inicjuje działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w mieście, podejmuje czynności zmierzających do wydania orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, inicjuje oraz opiniuje projekty aktów prawnych, w szczególności uchwał Rady Miasta Słupska oraz innych inicjatyw związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, wizytuje jednostki organizacyjne Miasta Słupska, organizacje pozarządowe, podmioty lecznicze i innych realizatorów programów profilaktycznych, uczestniczy w pracach grup roboczych w sprawach związanych z przeciwdziałaniem przemocy.
- 2. Placówki oświatowe**, tj.: przedszkola i szkoły prowadzą profilaktyczną działalność informacyjno - edukacyjną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.
- 3. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie** - wykonuje pracę socjalną z rodzinami, w których występuje alkoholizm, narkomania, przemoc; motywuje do podjęcia leczenia; realizuje zadania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, prowadzi świetlice środowiskowe, organizuje wypoczynek dla dzieci, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy patologii społecznych, prowadzi działania edukacyjno – korekcyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie, prowadzi działania edukacyjno - korekcyjne dla sprawców przemocy w rodzinie.
- 4. Słupski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – realizuje ustawowe zadania dotyczące sprawowania opieki nad osobami nietrzeźwymi, prowadzi działalność informacyjno-edukacyjną oraz pomocową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w punkcie

konsultacyjnym.

5. **Komenda Miejska Policji** – realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie: sporządza wnioski i wywiady środowiskowe w sprawach dot. zastosowania obowiązku leczenia odwykowego, prowadzi działania z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy z młodzieżą szkolną oraz osobami dorosłymi, kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących sprzedaż alkoholu, prowadzi systematyczne kontrole trzeźwości kierowców.
6. **Straż Miejska** - kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących sprzedaż alkoholu pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
7. **Sąd Rejonowy - III Wydział Rodzinny i Nieletnich** - orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego oraz ustanawia nadzór kuratora sądowego.
8. **Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego oraz jednostki miejskie** realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, agresji rówieśniczej i przemocy w rodzinie m.in. poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych, programów profilaktycznych, świetlic środowiskowych, pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz różnorodnych programów rozwojowych.

V. SZCZEGÓŁOWA REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

1) Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu (NPZ, VI.3; 3.3-1), polegające m.in. na realizacji programów ponadpodstawowych psychoterapii uzależnienia, w tym dla osób stosujących przemoc oraz programów ograniczenia picia alkoholu – prowadzenie grup wsparcia.

2) Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych (środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia (NPZ, VI.2; 3.3-3).

3) Współpraca z placówkami służby zdrowia, stowarzyszeniami oraz innymi podmiotami i osobami fizycznymi w zakresie realizacji wymienionego zadania, monitorowania prowadzonej działalności oraz określania nowych potrzeb.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba placówek realizujących zadania w ramach programu,
- liczba i rodzaje programów psychoterapii uzależnienia,
- liczba specjalistów prowadzących zajęcia,
- liczba osób uczestniczących w zajęciach,
- liczba osób po raz pierwszy uczestniczących w zajęciach,
- liczba osób, które ukończyły udział w zajęciach,
- liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię,
- okres oczekiwania na udział w zajęciach.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

1) Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym (NPZ, VI.3; 3.3-6), polegające m.in. na organizowaniu i przekazywaniu środków finansowych na realizację wybranych usług i programów, w szczególności na:

- a) działalność Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie „TAMA”, w którym prowadzone są: dyżury interwencyjne, poradnictwo i konsultacje psychologiczne, grupy wsparcia oraz porady prawne,
- b) wspieranie działalności innych placówek udzielających pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym pomocy całodobowej.

2) Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc, m.in. poprzez kontynuację programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie (NPZ VI.3; 3.3-7)

3) Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem

alkoholowym (NPZ, VI.3;3.3-5), m.in. poprzez realizację programów:

- a) psychoterapii współzależnienia,
- b) pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików).

4) Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz podejmowanie działań zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia odwykowego w ramach zadań komisji profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

5) Prowadzenie poradnictwa w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, np. telefon zaufania, komunikator skype.

6) Współpraca z jednostkami miejskimi, instytucjami i stowarzyszeniami na rzecz pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie m. in. w ramach działalności zespołów interdyscyplinarnych.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba placówek realizujących zadania,
- liczba i rodzaje programów,
- liczba wykwalifikowanej kadry prowadzącej zajęcia,
- liczba osób uczestniczących w programach,
- liczba osób po raz pierwszy korzystających z pomocy i wsparcia,
- liczba osób korzystających z pomocy całodobowej,
- liczba udzielonych porad,
- liczba osób, które ukończyły udział w zajęciach,
- liczba wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1) Działania Narodowego Programu Zdrowia: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii - pkt VI.2. NPZ

a) Działania informacyjne i edukacyjne, w tym:

- prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”), a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia,
- upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie,

b) Profilaktyka uniwersalna, w tym:

- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

c) Profilaktyka selektywna, w tym:

poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny.

d) Profilaktyka wskazująca, w tym:

poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”) w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

e) Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”) oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych.

2) Działania Narodowego Programu Zdrowia: Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- pkt VI.3.

a) Działania informacyjne i edukacyjne, w tym:

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,

b) Profilaktyka uniwersalna, w tym:

- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój,
- poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,
- wdrażanie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.

c) Profilaktyka selektywna, w tym:

- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;
- poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

d) Profilaktyka wskazująca:

- poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej.
- udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się.

3) Podczas realizacji programów profilaktycznych należy niwelować czynniki ryzyka i wzmacniać czynniki chroniące zgodnie z następującym wyszczególnieniem:

a) dzieci i młodzież:

- wspieranie umiejętności psychospołecznych m.in. radzenie sobie z trudnymi emocjami, konstruktywnego porozumiewania się, rozwiązywania konfliktów, budowania pozytywnego obrazu siebie,
- wzmacnianie zdrowych reguł funkcjonowania w społeczeństwie,
- wzmacnianie postaw asertywnych,

- budowanie pozytywnej samooceny,
- radzenie sobie z presją rówieśniczą.

b) rodzice:

- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności rodzicielskich,
- konstruktywne porozumiewanie się w relacji rodzic – dziecko,
- zmiana postaw rodzicielskich, minimalizowanie występowania zachowań ryzykownych,
- wzmacnianie więzi emocjonalnej,
- wspieranie dziecka,
- kontrola rodzicielska adekwatna do potrzeb rozwojowych i wieku dziecka,
- umiejętność budowania dobrych relacji z dzieckiem,
- umiejętność wprowadzania zasad i wyznaczania granic.

c) nauczyciele/wychowawcy:

- rozwijanie umiejętności wychowawczych m.in. umiejętność rozpoznawania potrzeb dzieci i młodzieży, wspieranie w trudnych sytuacjach,
- konstruktywne porozumiewanie się w relacji nauczyciel – dziecko,
- zmiana postaw wychowawczych, minimalizowanie występowania zachowań ryzykownych,
- wspieranie dziecka,
- kontrola wychowawcza adekwatna do potrzeb rozwojowych i wieku ucznia,
- umiejętność budowania dobrych relacji z uczniem,
- umiejętność wprowadzania zasad i wyznaczania granic.

d) środowisko lokalne:

- zwiększenie zaangażowania przedstawicieli środowiska lokalnego w przeciwdziałanie niepożądanym zachowaniom społecznym,
- zwiększenie skuteczności pomocy osobom potrzebującym.

4) Zadania dotyczące prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, realizowane poprzez:

- a) udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych,

- b) opracowywanie kampanii informacyjnych na temat możliwości skorzystania z oferty działań profilaktycznych oraz uzyskania wsparcia w placówkach pomocowych na terenie miasta Słupska,
- c) realizację programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem rozszerzania ich oferty o zajęcia rozwojowe w tym: artystyczne, teatralne, muzyczne, taneczne, naukowe, czytelnictwo i edukację multimedialną oraz pozalekcyjne zajęcia sportowe, ukierunkowanych na rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży,
- d) organizację motywacyjnych programów profilaktycznych,
- e) organizację wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży szczególnie narażonych na działanie czynników ryzyka,
- f) realizacja zajęć i programów socjoterapeutycznych oraz opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży - dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych, klubów i placówek dla dzieci i młodzieży oraz „pedagogów ulicznych”,
- g) dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- h) realizację całorocznej, stacjonarnej psychoterapii indywidualnej i grupowej dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi, neofitów oraz ich rodzin.

5) Realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród uczniów słupskich szkół w zakresie m. in. używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”) oraz agresji rówieśniczej i przemocy w rodzinie. Sporządzanie analiz i diagnoz.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba instytucji/organizacji realizujących zadania,
- liczba odbiorców,
- liczba i rodzaje programów,
- liczba kampanii.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych - służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, poprzez:

1) współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego oraz instytucjami w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie. Wspomaganie działalności tych podmiotów, m.in. w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu, w tym wspieranie funkcjonowania:

- a) środowisk abstynenckich (NPZ VI.3; 3.3-4),
- b) bezpiecznych miejsc pobytu dla osób uzależnionych, m. in. ogrzewalnia,
- c) bezpiecznych miejsc opieki nad osobą nietrzeźwą - Słupski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) centrów integracji społecznej,
- e) podmiotów realizujących programy, w szczególności: dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, z uwzględnieniem działań informacyjno-edukacyjnych, psychologicznych, terapeutycznych i innych, w tym prowadzenie punktów konsultacyjnych,

2) doposażenie i dofinansowanie bieżącej działalności jednostek realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym m.in. dofinansowanie do bieżących napraw i remontów, zakup niezbędnego wyposażenia, opłat za media.

3) Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii (NPZ VI.2; 2.2), w tym:

a) prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dot. wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”) oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej,

b) szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”) oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych,

c) prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i JST.

4) Szkolenie kadr realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (NPZ VI.3; 3.1.2.), w tym:

a) kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja),

b) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

c) rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień,

d) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,

e) szkolenia profesjonalistów na temat FASD.

5) Zakup materiałów, w tym: publikacji, broszur, ulotek, dot. realizacji zadań przedmiotowego programu.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba instytucji/organizacji realizujących zadania,
- liczba odbiorców,
- liczba i rodzaje programów,
- liczba szkoleń,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach.

VI. OGRANICZANIE DOSTĘPU DO ALKOHOLU.

1. Przestrzeganie postanowień Uchwały Rady Miejskiej w sprawie ustalenia na terenie miasta Słupska maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania oraz odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem

przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba interwencji.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie w wysokości:
 - 1) dla Przewodniczącego Komisji – 550,00 zł brutto,
 - 2) dla Zastępcy Przewodniczącego Komisji – 300,00 zł brutto,
 - 3) dla Sekretarza Komisji – 400,00 zł brutto,
 - 4) dla pozostałych Członków Komisji – 200,00 zł brutto.
2. Wynagrodzenie Komisji obejmuje wszystkie posiedzenia plenarne w danym miesiącu.
3. Ustala się wynagrodzenia za pracę w zespołach komisji w wysokości:
 - 1) zespół do spraw rozmów – 200,00 zł brutto za każde posiedzenie,
 - 2) zespół do spraw kontroli - opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu – 200,00 zł brutto za każdy miesiąc,
 - 3) zespół do spraw kontroli – przeprowadzenie kontroli w punkcie sprzedaży alkoholu - 200 zł za każdą przeprowadzoną kontrolę,
 - 4) dyżur członka Komisji – 100,00 zł za każdy dyżur.
4. Podstawą naliczenia wynagrodzenia za pracę w MKPiRPA jest protokół potwierdzający wykonanie określonej czynności tj. udział w posiedzeniu, przeprowadzenie kontroli lub pełnienie dyżuru.
5. W ramach budżetu na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień finansowany będzie udział członków Komisji w szkoleniach, konferencjach oraz innych spotkaniach związanych z realizacją ustawowych zadań z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz pokrywane będą koszty przejazdu.

VIII. RAMOWY PRELIMINARZ WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W 2020 ROKU.

Podział zadań własnych gminy, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o zapobieganiu narkomanii.

Lp.	Wyszczególnienie zadań	Wysokość środków	Realizatorzy zadania/ Uwagi
1	2	3	4
1.	Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych.	0,00	placówki leczenia odwykowego
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w tym:	ogółem 219 212,00 w tym:	placówki leczenia odwykowego, jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu programu
a)	działalność Punktu „TAMA” oraz placówek świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	189 212,00	
b)	koszty postępowania dot. zobowiązania do leczenia odwykowego.	30 000,00	
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.	ogółem 371 017,00 w tym:	jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu programu

a)	psychoterapia indywidualna i grupowa dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi, neofitów oraz ich rodzin.	89 500,00	
b)	świetlice środowiskowe oraz placówki dla dzieci i młodzieży, w tym: Placówka Wsparcia Dziennego Nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Słupsku - ul. Z. Augusta	ogółem 145 769,00 w tym: 115 769,00	
c)	Realizacja programów profilaktycznych.	85 748,00	
d)	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.	10 000,00	
e)	Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.	20 000,00	
f)	Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach profilaktycznych.	20 000,00	
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w tym:	ogółem 1 950 398,00 w tym:	placówki leczenia odwykowego, jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu programu
a)	środowisk samopomocowych - stowarzyszeń i klubów abstynenckich	16 000,00	
b)	bezpiecznych miejsc pobytu dla osób uzależnionych - ogrzewalnia	50 000,00	
c)	bezpiecznych miejsc opieki nad osobą nietrzeźwą - Słupski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ogółem 1 878 398,00 w tym:	
		1 460 484,00	dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych Dz. 851 Rozdz. 85154

		417 914,00	pozostałe środki z budżetu miasta Dz. 851 Rozdz. 85158
d)	Szkolenia osób realizujących zadania programu, w tym pracowników oraz członków KPiRPA	6 000,00	
5.	Pozostałe wydatki w ramach programu w tym:	ogółem 323 127,00 w tym:	
a)	Wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi - pełne pokrycie kosztów wynagrodzenia dwóch pracowników realizujących zadania przedmiotowego programu.	228 581,00	
b)	Wynagrodzenia członków KPiRPA	59 000,00	
c)	Koszty utrzymania i sprzątnięcia pomieszczeń służbowych KPiRPA oraz Punktu TAMA, zakup materiałów biurowych i środków czystości oraz artykułów spożywczych	35 546,00	
	Razem: Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Ogółem 2 863 754,00 w tym:	
		2 445 840,00	85 % - dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych Dz. 851 Rozdz. 85153 Dz. 851 Rozdz. 85154
		417 914,00	15 % – pozostałe środki z budżetu miasta Dz. 851 Rozdz. 85158

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Źródła finansowania programu:

1) szczegółowe wydatki przeznaczone na realizację zadań Miejskiego Programu, określone są w planie budżetowym miasta na 2020 rok w dziale:

a) 851 - ochrona zdrowia rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii – środki pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

b) 851 - ochrona zdrowia rozdział 85158 – Izby Wytrzeźwień – pozostałe środki pochodzące z budżetu miasta.

2) zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277), środki na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

2. Zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, należące do sfery zadań publicznych zawartych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 poz. 688, z późn. zm.), będą realizowane w oparciu o zapisy tej ustawy.

3. Koordynatorem realizacji zadań jest Dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych.

4. Sposób kontroli realizacji Miejskiego Programu.

1) Prezydent Miasta Słupska składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z wykonania zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2020 rok w terminie do 31 marca 2021 roku.

2) Bieżący monitoring realizacji zadań prowadzony jest przez Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych.

3) Szczegółowe sprawozdania finansowe składane przez Dyrektora oraz jednostki miejskie dysponujące środkami w ramach przedmiotowego programu są integralną częścią sprawozdania budżetowego.

UZASADNIENIE

1. Przedstawienie istniejącego stanu w dziedzinie, która ma być unormowana.

Podjęcie przedmiotowej uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2020 rok wynika z zapisu art. 41 ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277) oraz art.10 ust.1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, z późn. zm.).

2. Wyjaśnienie potrzeb i celu podjęcia uchwały.

W art. 41 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – ustawodawca określa zadania własne gminy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii. Zadania te obejmują m.in. zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz wspomagania działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii. Realizacja wymienionych zadań, zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzona jest na podstawie gminnego programu uchwalanego przez radę gminy.

3. Wskazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień uchwalany jest corocznie przez radę gminy na mocy ustaw wskazanych w podstawie prawnej niniejszej uchwały. W przedmiotowych ustawach nie wprowadzono zmian dotyczących realizacji zadań własnych gminy. Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozytywnie zaopiniowała projekt programu.

4. Charakterystyka przewidywanych skutków społecznych i gospodarczych.

Realizacja kierunków działań wyznaczonych w programie ma na celu m.in. ograniczenie dynamiki wzrostu zjawisk patologii społecznej wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych; eliminowanie i łagodzenie zagrożeń społecznych oraz przejawów niedostosowania społecznego, w szczególności zagrażających zdrowiu i życiu dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych, zapewnienie dostępnej i efektywnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz zwiększenie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

5. Źródła finansowania i skutki finansowe związane z wejściem w życie uchwały.

Środki na realizację gminnego programu pochodzą: z opłat na wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dział 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi i rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii (85 %) oraz z pozostałych środków budżetu miasta Słupska dział 851 rozdział 85158 izby wytrzeźwień – (15%). Zgodnie z art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za wydanie zezwolenia nie mogą być przeznaczane na inne cele. Szczegółowe zestawienie wydatków ujęto w pkt VIII przedmiotowego programu.